

รายงานผลการฝึกอบรมหลักสูตรอบรมและฝึกปฏิบัติ

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/7 วันที่ 5 – 6 ธันวาคม พ.ศ.2561

ผู้เข้าร่วมอบรมจาก อบต.โป่งน้ำร้อน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 60 คน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

บรรยายหลักสูตรอบรม

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมฝึกอบรม หลักสูตรอบรม และฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ประสบการณ์ การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์ หลังจากนั้นได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการร้อยใจรักษ์ พื้นที่บ้านห้วยส้านเป็นแหล่งค้า และลำเลียงยาเสพติดอันดับต้นของประเทศ ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนี้มีปัญหาการค้ายาเสพติด และปัญหาอิทธิพลจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด หลังจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลถูกจับกุมโครงการฯ ได้เข้ามาดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของคนพื้นที่บ้าน

เจ้าหน้าที่มูลนิธิธรรกแก้วจัดกระบวนการสนทนาการเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้ก่อนเริ่มบรรยายหลักสูตรอบรม

ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรอบรม และฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ

ห้วยส้าน โดยมีการดำเนินการเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นอันดับแรก โครงการมีการดำเนินการด้านยาเสพติดในเรื่องของการสร้างอาสาทำความดี เพื่อบำบัดกลุ่มผู้เสพยาเสพติด ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ต้องมีหน่วยงานราชการ และหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาร่วมดำเนินการทุกขั้นตอน

หลังจากการดำเนินโครงการมาแล้ว ผลที่เกิดขึ้นทำให้ชาวบ้านห้วยส้านมีน้ำใช้ จากการร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนในเรื่องของการสร้างระบบน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภค มีการสร้างระบบบริหารจัดการน้ำในชุมชนเพื่อให้เกิดระบบการจัดการดูแล เกิดการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน และเกิดกลุ่มอาสาทำความดีจากกลุ่มผู้ที่เคยเสพยาเสพติด

ท้ายที่สุดนายนิคม ศิริสิงห์สังชัย กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีใจความสำคัญดังนี้ การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้นมีการดำเนินมาแล้วกว่า 30 ปี เหมือนกับการเรียนรู้ของพระองค์ท่าน ที่มีการเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติมาโดยตลอด แต่เพิ่งมาจัดทำเป็นรูปแบบและหลักสูตรให้ได้เรียนรู้เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาเกิดจากการเรียนรู้ การลองผิดลองถูก จนกระทั่งตกผลึกเป็นรูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาโครงการอื่นๆ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของพระองค์ท่านไปปรับใช้นั้น จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ เช่นเดียวกับผู้อบรมที่ได้มาเรียนรู้ที่โครงการฯ หลังจากอบรมแล้วเกิดการเรียนรู้แล้วก็กลับไปพัฒนาในพื้นที่ของท่านร่วมกัน ต่อไป

รับฟังบรรยาย

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

โดย นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แนะนำสถานที่โครงการร้อยใจรักฯและบรรยายถึงหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ คือการช่วยเหลือ ให้เขาช่วยตัวเองที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการดอยตุงที่มีปัญหาค้าฝิ่นและป่าเสื่อมโทรม ซึ่งคนในพื้นที่ขาดโอกาสทำให้เกิดความยากจนเกิดจากปัญหาที่ตัวคนคือ เจ็บ จน และไม่รู้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณมีการพัฒนาคนด้วยการปลูกคนเพื่อให้คนไปปลูกป่า และ มีการดำเนินการพัฒนาให้ครบทุกมิติ คือ มิติคน มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติของสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายช่วยเค้าให้เขาช่วยตัวเอง สร้างความมั่นคงในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นอยู่รอดวัดที่คนในพื้นที่มีข้าวกินตลอดปี มี ยารักษาโรคเข้าถึงสาธารณสุขโรค สร้างความมั่นคงทางอาหารให้ชุมชน 2) ขั้นพอเพียงวัดจากรายได้ที่มีความมั่นคง ชุมชนมีมูลค่าเพิ่ม สามารถปลดหนี้สินได้ และ 3) ขั้นสุดท้ายคือขั้นยั่งยืนวัดจากคนในชุมชนมีเงินออม มีการตั้งวิสาหกิจ มีการลงทุนขนาดเล็กในชุมชนมีภูมิคุ้มกันมีจิตสำนึกรักชุมชน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายยก อบต.โป่งน้ำร้อน ร่วมรับฟังการบรรยายเรื่องเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริโครงการร้อยใจรักฯ

หลักการพัฒนา

ตามตำราแม่ฟ้าหลวง

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การแก้ไขปัญหา แก้ไขได้เพราะมีข้อมูลจริง รู้จริง ลงมือทำ และสามารถวัดผลได้ ข้อมูลได้จากการเก็บข้อมูลเศรษฐกิจสังคม ที่ได้จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจริงของชุมชน หลังจากได้ข้อมูลแล้วดำเนินการประชุมคนในพื้นที่ข้อมูลแล้วจะสอบถามปัญหา เพื่อค้นหาปัญหาของชุมชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน และดำเนินการทำแผน จากนั้นดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับต่อไป การพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาเรื่องน้ำเป็นอันดับแรก เนื่องจากน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ชีวิตของคนจึงต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที โครงการจะดำเนินภายใต้การมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการออกงบประมาณส่วนชุมชนออกแรงก่อสร้าง ตามรูปแบบเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

ผู้เข้าร่วมอบรมรับฟังการบรรยายเรื่องเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักฯ

เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แนะนำสถานที่โครงการร้อยใจรักฯและบรรยายถึงหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง

ฐานการเรียนรู้ที่ 1

การพัฒนาระบบน้ำและการบริหารจัดการน้ำระบบบ่อพวงโครงการร้อยใจรักษ์

นายสงกรานต์ อาสาพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ที่ 1 และ นายธนวัฒน์ ปันอิน กล่าวถึงที่มาของโครงการฯ เริ่มจากได้ร่วมกับชาวบ้านและหน่วยงานราชการ ในพื้นที่สำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ ทั้งแหล่งน้ำเดิมภายในหมู่บ้าน ลำห้วย เพื่อหาจุดที่เหมาะสมในการสร้างฝาย นายยุทธชัย สาห่อเจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างบ่อพวงสันเขา โดยเริ่มจากวัดปริมาณน้ำและอัตราการไหลของน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวงชอยซีเมนต์ (Soil Cement) เพราะสภาพดินไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้ วิธีการ

ทำ คือ ขุดบ่อขนาดกว้าง 13 เมตร ยาว 28 เมตร ลึก 2.50 เมตร แล้วผสมดินกับปูนซีเมนต์ ในอัตราส่วน 1 : 4 นำไปเทและบดอัดให้แน่น เพื่อไม่ให้มีช่องว่าง เมื่อใส่น้ำลงไปจะได้เก็บน้ำอยู่ ข้อดีคือ ทนทาน อายุการใช้งานยาวนาน และวัสดุหาง่ายในพื้นที่ อ่างพวงชอยซีเมนต์รับน้ำมาจากต้นน้ำลำห้วยที่ชาวบ้านช่วยกันต่อท่อมาระยะทาง 14 กิโลเมตร นำน้ำมาพักไว้ที่บ่อก่อนปล่อยลงไปแปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ นอกจากนั้นในเรื่องของการใช้น้ำทางโครงการฯ ได้มีการให้ความรู้แก่ชาวบ้านให้รู้จักการ

วางแผนบนกระดาษ เรื่องการใช้น้ำและความต้องการน้ำของพืชแต่ละชนิดที่ไม่เหมือนกัน การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุมและชาวบ้านต้องสละแรงงาน โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

นายสงกรานต์ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ได้บรรยายถึงการบริหารจัดการน้ำและการใช้ระบบกัลกน้ำเพื่อนำน้ำไปใช้ในแปลงการเกษตรในพื้นที่โครงการ

ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ในฐานการเรียนรู้เรื่องน้ำ

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

ถาม : บ่อพาสติกที่มองเห็นอยู่สูงกว่าบ่อซีเมนต์
ตอบ : ใช่
ถาม : ใช้ท่ออะไรต่อมายังบ่อ
ตอบ : ท่อ PE ส่วนตรงหัวใช้ PVC
ถาม : จะแบ่งน้ำอย่างไร
ตอบ : ไม่มีการแบ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่า จะใช้น้ำตลอดจนไม่จำกัด ต้องดูความเหมาะสม ซึ่งการแบ่งน้ำต้องมีการจัดการ ต้องมีการประชุมทำข้อตกลง ส่วนพื้นที่ตรงนี้เราทำให้ดูเพื่อเป็นแบบสาธิต หากพื้นที่ท่านสามารถทำได้ให้เอาไปทำ
ถาม : โครงสร้างมีไม้ไผ่ไหม
ตอบ : ไม่ พื้นที่ค่อนข้างแข็งแรงเพราะเป็นดินเดิม

ถาม : (นายก) แสดงว่าการแบ่งน้ำอยู่ที่การตกลงกัน?
ตอบ : ใช่ครับ การต้องมีการจัดการ และดูปริมาณน้ำพร้อมทั้งความต้องการใช้น้ำของพืชในพื้นที่
ถาม : ตอนนี้ก็มีบ่อ?
ตอบ : 10 บ่อ เป้าหมายโครงการ 50 บ่อ
ถาม : ระบบน้ำต่อมาจากโครงการหลวงระยะทาง 14 กม. นั้น เป็นน้ำใช้เพื่ออะไร
ตอบ : เพื่อการอุปโภคบริโภค ส่วนเพื่อการเกษตรต่อมาจากลำน้ำบ้านห้วยसान
ถาม : ใช้ปูนกี่ถุง?
ตอบ : 90 ถุง ใช้งบประมาณทั้งหมด 57,500 บาท

ถาม : หากเอาทรายใส่จะดีไหม
ตอบ : ดีครับ แต่ว่าด้วยพื้นที่ที่อยู่บนเขาไม่สะดวกต่อการขนทราย และขอเสริมหากไม่มีเครื่องอัดสามารถใช้ไม้ทุบหรือเท้าเหยียบได้
ถาม : เห็นรอยร้าวบริเวณบ่อแล้วจะแตกไหม
ตอบ : ไม่ครับลักษณะคล้ายศิลาแลง ใช้ไปสักพักจะมีตะไคร้ขึ้นเกาะ ซึ่งตรงนี้จะช่วยอุดไม่ให้น้ำซึมออกจากบ่อได้
ถาม : ก่อนนำน้ำเข้าบ่อมีการกรองไหม?
ตอบ : ไม่ต้องกรอง เพราะน้ำสะอาดอยู่แล้ว

ฐานการเรียนรู้ที่ 2

เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม้ผล

นายวัชรพงษ์ กันธมาลา เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ฯ นายสมพร กุณา อสพ. นายสมบุรณ์ แสนจันทร์ ชาวบ้าน และนายธนกฤต ชาวบ้าน ได้ร่วมบรรยายพื้นที่ปลูกไม้ผลระยะยาว มีพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ ฯลฯ แต่ละชนิดปลูกเพื่อพอกินก่อนเหลือจึงขาย โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืชและความสูงของพื้นที่

วัตถุประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านช่วยสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม พื้นที่ปลูกไม้ผลระยะยาว มีพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ ฯลฯ แต่ละชนิดปลูกเพื่อพอกินก่อนเหลือจึงขาย โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืชและความสูงของพื้นที่ วัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านช่วยสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งเป็นป่าใช้สอย ป่าอนุรักษ์ เนินเขา ที่ดอน และที่นา

นายสมพร กุณา อาสาพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ได้แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการเกษตรพอเพียงและพืชระยะยาวไม้ผล

1. ป่าอนุรักษ์ เน้นป้องกันไฟป่า ให้ชาวบ้านเป็นผู้ดูแลป่า มีการตั้งกองทุนป่า มีเงินในการ สนับสนุน ดูแล หากไม่เกิดไฟไหม้ไร่ละ 10 บาท หากเกิดไฟไหม้ หักเงิน ไร่ละ 500 บาท
2. ป่าใช้สอย เน้นการดูแลไม้ที่มีอยู่เดิม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน ได้แก่ ไม้ สามารถตัดมาใช้ได้แต่ต้องปลูกเพิ่มเติม
3. เนินเขา ต้องทำระบบน้ำให้ครอบคลุม สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ ไม้ผลกินได้ เช่น เงาะ ลองกอง ทุเรียน ไม้ มะม่วง กล้วย กาแฟ ฯลฯ
4. ที่นา ต้องเพิ่มผลผลิตข้าว เพิ่มรายได้โดยการปลูกพืชหลังนา ปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง และหญ้าเนเปียร์หวานใช้เลี้ยงสัตว์ ช่วยลดต้นทุนการทำอาหารสัตว์
5. นอกจากนี้ ยังร่วมกับชุมชนในการพัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก จากเดิมที่ชุมชนปลูกมะม่วงเพื่อจำหน่าย แต่ขายไม่ได้ราคาและขาดทุน เพราะต้นทุนการผลิตสูง และถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา โครงการฯ จึงเชื่อมโยง CP ให้เป็นแหล่งตลาดรับซื้อมะม่วง

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ถามคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการแลกเปลี่ยน ดังนี้

- ถาม :** ทางโป่งน้ำร้อนจะมาเข้าร่วมกลุ่มได้หรือไม่
- ตอบ :** ตอนนี้อยากทำเป็นตัวอย่างให้ดูก่อน แต่สามารถแลกเปลี่ยนกันได้
- ถาม :** สวนส้มต้องผ่าน GAP หรือไม่
- ตอบ :** จะทำส้มปลอดภัย สามารถรับประทานได้ และไม่มีการพืชรบกวน

นายสมบุรณ์ แสนจันทร์ ชาวบ้าน และนายธนกฤต ชาวบ้าน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินโครงการร้อยใจรักษ์ร่วมกับผู้เข้าร่วมอบรม

ฐานการเรียนรู้ที่ 3

ฐานการเรียนรู้ การปลูกพืชระยะสั้น 1 ไร่ 1 แสน

นายพยอม ปลอดแฮ และนายเมทธิ แยซอ
วิทยากรบรรยาย การเพิ่มผลผลิตข้าว การปลูกข้าวพันธุ์
อีโต เป็นการนำเอาข้าวพันธุ์ท้องถิ่นในพื้นที่มาปลูก โดย
การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว จาก 600 กก./ไร่
เป็น 800 -1,000 กก./ไร่ ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะซื้อข้าวกิน
เพราะพื้นที่ปลูกข้าวมีปริมาณน้อย รวมถึงผลผลิตที่
ตกต่ำจึงหันไปปลูกพืชชนิดอื่น เพื่อนำเงินมาซื้อข้าวกิน
แทน ทางโครงการฯ มีแนวคิดหากเพิ่มผลผลิตข้าวได้ก็
สามารถมีข้าวเพียงพอต่อการบริโภค เหลือกินสามารถ
ขายในชุมชน รวมถึงช่วยลดปัญหาการใช้สารเคมี

การทำเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1
ไร่ 1 แสน) เป้าหมายคือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำ
กินมาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสาน เพื่อบรรลุ
เป้าหมายคือ มีความรู้และสามารถถ่ายทอดให้กับ
ผู้อื่นได้ ในพื้นที่ 1 ไร่ วิทยากรได้พูดถึงสภาพที่ดิน
เป็นแปลงที่ไม่สามารถเพาะปลูกได้ เนื่องจากเป็นหิน
และไม่มีแร่ธาตุในดิน ช่วงแรกคือ การปรับปรุงดิน
ด้วยการห่มดิน เพื่อปรับโครงสร้างดิน และ ปลูกพืช
สลับหมุนเวียนกัน มีทั้งพืชระยะสั้น ระยะกลาง ระยะ
ยาวสระน้ำ และ ปศุสัตว์ ดำเนินการมาแล้ว

6 เดือน ขายผลผลิตได้ 7,000 บาท ขายให้กับโครงการ
เพื่อประกอบอาหาร เป็นการกระจายรายได้ให้กับ
ชุมชน รวมถึงฝึกทักษะให้กับเกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำ
กิน รวมถึงการกระจายความรู้สู่ชุมชน

นายพยอม ปลอดแฮ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ การปลูกพืชระยะสั้น 1 ไร่
1 แสน บรรยายถึงความเป็นมาของการดำเนินโครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยาย วิทยากรได้เปิดโอกาส
ให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ถามคำถาม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
ร่วมกัน ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการแลกเปลี่ยน ดังนี้

ถาม : ผลผลิตข้าวขายที่ไหน ?

ตอบ : ให้กินกันเองภายในชุมชน

ถาม : โรงสีชุมชนเป็นของโครงการฯ หรือของใคร ?

ตอบ : เป็นของชุมชน สีโดยชุมชน

ถาม : นอกเหนือฤดูทำนาทำอะไร ?

ตอบ : ฝึกทองญี่ปุ่น ส่งให้ทางโครงการ

ถาม : พันธุ์ข้าวจากไหน ?

ตอบ : จากในพื้นที่ เป็นข้าวเจ้า

ถาม : เมืองงามเหนือและเมืองงามใต้ เข้าร่วม
โครงการฯ ไหม ?

ตอบ : ไม่จำเป็น แล้วแต่คนสนใจ

ถาม : ผักที่นำมาขายที่ตลาดนั้น เป็นผักปลอดสารพิษ
ไหม ?

ตอบ : เป็นผักที่อยู่ในโครงการ และผักของชุมชน

ผู้เข้าอบรม เดินชมแปลงการเกษตรการปลูกพืชระยะ
สั้น และได้แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับวิทยากร

ฐานการเรียนรู้ที่ 4

เรียนรู้การทำปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์

นายจิระศักดิ์ เมืองมูล วิทยากรบรรยายในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ได้มีการส่งเสริมการทำปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการทำปศุสัตว์หรือเลี้ยงสัตว์ประเภทใด ซึ่งหลังจากนั้นได้ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ให้กับชุมชน และให้องค์ความรู้ในชุมชน โดยแบ่งการดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมป์เบลล์ ทั้งนี้ โครงการร้อยใจรักษ์มีการสร้างคอกเลี้ยงจำนวน 2 คอก คือ คอกเปิดไข่ 120 ตัว คอกไก่ดำภูพาน 3 สายพันธุ์ (ภูพาน 1 ขนสีดำทั้งตัว

ภูพาน 2 ขนสีขาวที่เหลือขนสีดำ และภูพาน 3 ขนสีทองที่เหลือขนสีดำ) เปิดไข่ 1 ตัวให้ผลผลิต 280 ฟองต่อปี โดยชาวบ้านส่วนใหญ่ที่เป็นสมาชิกปศุสัตว์ 731ครัวเรือน จะเลี้ยงไก่ หมู วัว และกระบือ ซึ่งปัญหาหลักคือเรื่องโรคระบาด ทำให้มีอัตราการตายสูง เดิมก่อนโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา ชาวบ้านขาดองค์ความรู้ ขาดบุคลากรที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา และขาดเวชภัณฑ์ ปัจจุบันได้มีอาสาปศุสัตว์ได้เข้าไปดูแลช่วยชาวบ้านในการแก้ไขปัญหา

2. การสร้างกองทุนอาหาร โดยโครงการร้อยใจรักษ์ได้ส่งเสริมการทำอาหารสัตว์เพื่อใช้ในการทำปศุสัตว์เอง เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร และเพิ่มผลผลิตต่อไป

3. การสร้างกองทุนวัคซีน โครงการฯ มีการสร้างกองทุนวัคซีนเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ บรรยายถึงความเป็นมาของโครงการปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ถามคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการแลกเปลี่ยน ดังนี้

- ถาม : เวลาเปิดวางไข่จะวางไข่ไปทั่วใช่หรือไม่
- ตอบ : ใช่ครับ จะไข่ไปทั่ว
- ถาม : ไก่ชนิดนี้เป็นไก่ประเภทไหน
- ตอบ : เป็นทั้งไข่และเนื้อ แต่โครงการฯ จะนำไปฟักเป็นตัว ยังไม่นำไปกิน เน้นการนำไปขยายพันธุ์ต่อในชุมชน
- ถาม : สูตรอาหารที่ใช้สำหรับเปิดไข่นำมาใช้กับเป็นเทศได้หรือไม่
- ตอบ : ไข่ได้ แต่ต้องเพิ่มสารอาหารประเภทโปรตีนสำหรับเพิ่มปริมาณเนื้อด้วย

ผู้เข้าอบรมเดินชมบริเวณพื้นที่เลี้ยงไก่ดำภูพานและเป็ดกากีแคมเบล

ผู้เข้าร่วมอบรมรับฟังแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับวิทยากรบรรยายฐานการเรียนรู้ปศุสัตว์

กิจกรรมแลกเปลี่ยนแนวคิด

การดำเนินงานโครงการร้อยใจรักษ์ ของหน่วยงานราชการในพื้นที่

โดย นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เอย นายดวงแก้ว ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้

หน่วยงานราชการได้กำหนดพื้นที่แม่เอยเป็นพื้นที่สีแดง และอิทธิพล อาวุธสงคราม โดยหน่วยงานที่ดูแลคือ ป.ป.ส. เผื่อระวังเรื่องยาเสพติดและมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเริ่มเข้ามาพัฒนา เริ่มจาก 4 หมู่บ้านหลักที่เข้าร่วมโครงการ และมีหน่วยงานราชการเข้ามาร่วมดู ซึ่งมีโจทย์ว่าจะทำอย่างไรให้ชาวบ้านอยู่ดีกินดี และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเข้ามาร่วมในกระบวนการเข้าถึง คือ การสำรวจข้อมูลชาวบ้าน มีการทำประชาคมร่วมกันทั้งหมด 4 หมู่บ้าน การถามความเดือดร้อนความต้องการของชาวบ้าน โดยอาชีพหลักของแต่ละหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ทำอาชีพด้านการเกษตร ฉะนั้นน้ำจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากต่อการเกษตร โครงการฯ จึงแก้ไขปัญหาเรื่องของน้ำเป็นหลัก ซึ่งเน้นเรื่องการแก้เรื่องน้ำประปาภูเขาและน้ำในการเกษตรด้วยการซ่อมแซมระบบน้ำที่มีอยู่เดิมที่บ้านห้วยसानอยู่แล้ว ในการซ่อมแซมระบบน้ำนั้นโครงการฯ มีอุปการณ์ให้แต่ชาวบ้านต้องออกแรงเองเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของ การเริ่มโครงการฯ มีทุกหน่วยงานเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาระยะของน้ำ มีการตั้งคณะกรรมการดูแลเรื่องของน้ำ การตั้งกฎกติกาของชุมชน เพื่อสร้างข้อตกลงเองการใช้น้ำ ช่วยกันดูแลรักษาควบคู่กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผู้นำชุมชนต้องรู้ว่าใครเป็นผู้ค้า ใครเป็นผู้เสพ การเก็บข้อมูลส่วนใหญ่พบเป็นผู้ค้ารายย่อย โครงการฯ มีการรวบรวมข้อมูลและให้ไปบำบัด โดยได้จัดตั้งอาสาทำดีขึ้น การบำบัดตลอดโครงการมีพยาบาลเข้ามาตรวจคัดกรองเพื่อประเมินสุขภาพอยู่เป็นระยะ อาสาทำดีที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับค่าตอบแทนวันละ 300 บาท แต่มีข้อแม้ว่าต้องตรวจผ่าน 1 เดือนจึงจะได้รับเงิน แต่เมื่อมีการตรวจไม่ผ่านอาสาทำดีจะไม่ได้รับเงินจากโครงการฯ แต่มีข่าวกินฟรีตลอดการเข้ารับการบำบัดหลังจากครบกำหนดการบำบัดแล้ว พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาฯ ได้มอบเงินให้กับอาสาทำดี ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของอาสาทำดีแต่ละท่าน

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เอย นายดวงแก้ว ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้

ปลัดไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอเอย กล่าวเพิ่มเติมว่าในพื้นที่แม่เอยเป็นพื้นที่การระบาดของเอดส์ที่เยอะที่สุดในส่วนของราชการได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ ให้เป็นผู้ประสานงานโครงการร้อยใจรักษ์กับส่วนราชการ โดยมีการสำรวจความต้องการของชุมชนทุกหมู่บ้าน โดยทุกหมู่บ้านต้องการโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างอาชีพ สัญชาติ โดยเรื่องสัญชาตินั้นได้มีการเก็บข้อมูลสัญชาติอาทิทยละ 2 วัน โครงการฯ มีการสร้างความแข็งแรงให้กับชุมชนโดยการความเข้าใจกับชุมชน ด้วยการตั้งกฎกติกาของชุมชน ซึ่งเมื่อก่อนนั้นเป็นกฎของผู้มีอิทธิพลเป็นผู้ควบคุมกฎหมาย ทำให้มีปัญหาผู้ที่ผิดกลายเป็นถูกผู้ที่ถูกกลายเป็นผิด กฎหมายหลักๆ ที่โครงการฯ เข้ามาดำเนินการคือเรื่อง ยาเสพติด การขับรถเสี่ยงดังตัวอย่างเช่น กฎบ้านห้วยसान การลงโทษ ครั้งที่ 1 เป็นการตักเตือน ครั้งที่ 2 ปรับผู้ปกครอง 5,000 บาท ครั้งที่ 3 ปรับคณะกรรมการหมู่บ้าน 10,000 บาท และส่งเข้าบำบัด ครั้งที่ 4 แจ้งความคดีตามกฎหมาย ครั้งที่ 5 ถ้ายังเสพอีกจะดำเนินการขับไล่ออกจากหมู่บ้าน กรณีผู้ค้าจะจับดำเนินคดีและขับไล่ออกจากหมู่บ้านสถานเดียว หลังจากทำครบทั้ง 4 หมู่บ้าน ได้มีการถวายให้กับพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาฯ และได้มีการประกาศใช้ครบทุกหมู่บ้าน

แลกเปลี่ยนแนวคิดการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ดำเนินงานโครงการฯ และผู้เข้าร่วมอบรม

คำถาม

แลกเปลี่ยนประเด็นร่วมกัน

ถาม : พ่อหลวงเคยรับเงิน ซื้องานจากนายวิจารณ์ เพื่อรับเลือกเป็นกำนันตำบลท่าดอนหรือไม่?

ตอบ : ไม่เคย

ถาม : กรณีเกิดเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย ค่าปรับที่เก็บมาได้จ่ายให้คู่กรณีหรือไม่?

ตอบ : ในส่วนของกฎหมายแพ่ง ให้ใกล้เคียงกันเอง จะจ่ายอย่างไรก็ตามที่ตกลงกัน แต่กลไกของหมู่บ้านที่มีกฎระเบียบชุมชนบังคับใช้เป็นส่วนของอาญา ต้องปรับและเก็บไว้เป็นกองทุนพัฒนาหมู่บ้านต่อไป

ถาม : (แลกเปลี่ยน) ที่หมู่บ้านมีกฎเกณฑ์แบบนี้เช่นกัน แต่มีกรณีไปถึงเชิญผู้กระทำความผิดออกนอกหมู่บ้านไป แต่บัตรประชาชนของเค้ายังระบุว่า เขาก็เป็นคนของหมู่บ้านนั้นเช่นเดิม สิทธิต่างๆ มีในหมู่บ้านเช่นเดิมเพียงแค่นั้นอยู่

ตอบ : กฎระเบียบที่เราตั้งไว้ และได้ดำเนินการมานั้นจะมีมาตรการหลายชั้น ชั้นที่เชิญออกจากหมู่บ้าน ของเราจะอยู่นั้นคือขั้นสุดท้าย แต่ก่อนจะถึงขั้นสุดท้ายเราจะมีมาตรการตัดความช่วยเหลือทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็น การเข้าถึงกองทุนต่างๆ ของชุมชน หรือการได้รับการสนับสนุนจากโครงการร้อยใจรักษ์ หากยังกระทำผิดซ้ำก็เชิญออกจากหมู่บ้าน เมื่อไปอยู่บ้านอื่นหากกระทำความผิดก็จะถูกกฎระเบียบหมู่บ้านนั้นๆ จัดการ

ถาม : ที่ผ่านมาในพื้นที่คนที่มีปัญหาในหมู่บ้าน ถูกจับดำเนินคดีพอพ้นโทษก็ออกมาก่อเหตุเช่นเดิม ในลักษณะแบบนี้จัดการอย่างไร

ตอบ : จัดระเบียบ โดยใช้กฎระเบียบหมู่บ้านเป็นมาตรการรองรับ

ถาม : ในพื้นที่ยังมีผู้ถูกคุมประพฤติหรือไม่

ตอบ : มี โดยจะมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้กำกับดูแลคนเหล่านี้ แนนอนว่าไม่สามารถดูแลได้ทั้งหมด เพราะบางคนก็หายไปจากพื้นที่ อาจจะไปทำงานต่างจังหวัดเพราะบริบทพื้นที่บ้านเราห่างไกลกันไม่สามารถดูแลได้ทั้งหมด ส่วนบางคนก็มาทำงานในโครงการร้อยใจรักษ์

กิจกรรม

แลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ได้แนะนำผู้ที่ได้รับบำบัดและกลุ่มชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ดังนี้

ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

พี่รัชณี เมืองมูล เป็นผู้อาศัยหมู่บ้านห้วยसान กล่าวว่า บ้านห้วยसानเป็นพื้นที่ค้าเสพติด ชาวบ้านไม่มีสิทธิ์ในการออกเสียงเนื่องจากมีผู้อิทธิพลในชุมชน ในชุมชนมีอาชีพหลักคือการการค้ายาเสพติด จึงทำให้ได้เงินมาง่าย เมื่อเข้าไปอยู่ในวงการก็จะออกยาก บางคนเมื่อถูกตำรวจจับออกมาก็เป็นเหมือนเดิม ซึ่งไม่มีทางเลือกอื่น และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในครอบครัวนั้น ต่างก็เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการยาเสพติด เราขอเงินจากพี่น้องในครอบครัวมาใช้ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เข้ามาคุยกับชาวบ้าน ต้องเปลี่ยนตนเองเพื่ออนาคตลูกหลานของตนเองที่เดินทางไปที่ผิด ๆ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล จะนำพาชาวบ้านที่ออกจากให้พ้นจากยาเสพติด การเริ่มต้นทำการปรับเปลี่ยนตนเอง ได้เข้าร่วมโครงการฯ โดยการหาเงินมาจากการหาเอง และทำให้ครอบครัวภูมิใจในการมีจะหาเงินเองที่ไม่ได้จากการค้ายา การทำงานเองอยากเพราะกว่าจะได้เงินมาจากแรงของตัวเอง แต่ภูมิใจที่ได้เงินมาอย่างบริสุทธิ์

พี่ส่องแสง ในครอบครัวเป็นผู้ติดยาเสพติดและผีน โดยการทดลองยาให้พ่อว่าดีหรือไม่ จึงทำให้ติดยาตั้งแต่อายุ 11 ปี การหาเงินจากของป่า เพื่อเป็นการหาเงินมาซื้อยาฯ ให้พ่อ การซื้อยาต้องข้ามไปพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน การใช้ชีวิตต้องหลบในป่า เคยโดนจำคุก 4 ครั้ง โดยอยู่นาน 2 ปี เล่นยาฯ ครั้งละ 20 เม็ด สูบเยอะที่สุด 200 เม็ด ประมาณครึ่งวันหมด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้กินข้าว ตื่นแต่น้ำ โดยได้แรงมาจากยาบ้า อาการเมื่อไม่ได้เสพยาจะอ่อนเพลีย ไม่มีแรง ได้มาคุยกับ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ขอสมัครเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักฯ อยากที่จะเลิกยา โดย ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ให้เข้าร่วมโครงการ ต้องอาบน้ำทำความสะอาด

ร่างกาย ได้มีการตัดยาเสพติดเอง วังขึ้นดอยเพื่อให้เหงื่อออก ทำซ้ำแบบเดิมประมาณ 4 - 5 วัน จึงทำให้หายขาด โดยตอนนั้นมีการคิดฆ่าตัวตายเนื่องจาก น้องสาวและน้องชาย ไล่ออกจากบ้าน จึงทำให้คิดฆ่าตัวตาย กินยาฆ่าแมลง 1 ขวดไม่เป็นอะไร ขวดที่ 2 รู้สึกมีเสียงเครื่องยนต์ตลอดเวลา อ่อนเพลีย และมีหน่วยงาน อบต. มาช่วยนำไปส่งโรงพยาบาลที่ฝาง เมื่อออกจากโรงพยาบาลก็มาเสพต่อยา เพื่อแก้ไขของความเจ็บปวดของร่างกาย

พี่สมบุญ ใ้ยาเสพติดเพราะครบเพื่อน โดยเพื่อนเป็นผู้ชักชวน เริ่มจากกัญชา ต่อมาผงขาว และมีการเสพยาบ้าต่อ เงินได้จากทางบ้านและขายยาเองในกับเพื่อน โดยการเสพยาแพงที่สุดคือ 1,000 บาท เสพยาทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่า 10 เม็ด ในครอบครัวไม่ค่อยคุยกัน เคยไปบำบัดมาหลายครั้งแต่ก็กลับมาเสพเหมือนเดิม เกิดจากคนรอบข้างไม่ให้โอกาสและสิ่งแวดล้อมข้างที่เจอแต่สิ่งเดิมๆ มีพี่ทหารชักชวนเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี โดยได้รับให้เป็นรองจากประธานในโครงการอาสาทำดี หลังจากที่ได้ออกจากโครงการฯ อาสาทำดี การเลิกยาจะผ่านไป 2-3 วัน ต้องเอาชนะใจตัวเองให้ได้ ยาบ้าไม่มีผลต่อร่างกายทำให้เลิกง่าย ซึ่งในตอนนั้นคนในครอบครัวมีการคุยกันมากขึ้นและมิกำลังใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองจากครอบครัวคนรอบข้าง

พี่มานิด บ้านกิดอยู่ จ.สุพรรณบุรี โดยได้สร้างครอบครัวที่บ้านยะผา ที่ติดยาเสพติดคือเกิดจากเครียดที่ภรรยาติดคุก ลูกไปเรียนโรงเรียนประจำ ทำให้มีการเสพยาและดื่มเหล้า สูบเยอะที่สุด 175 เม็ด ไม่มีอาการอะไรต่อร่างกาย ลูกสาวขอให้พ่อเลิกเหล้า แต่ยาเสพติดก็เสพฯ ปกติ ช่วงหลัง ๆ มีพี่ทหารเข้ามาชวนไปเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี

โครงการอาสาทำดี โดยอยู่ในโครงการ 1 เดือนกับ 20 วัน มีค่าตอบแทนและการสร้างอาชีพ โดยมีพี่พยาบาล ทหารที่ให้กำลังใจให้กับผู้ที่ติดยา ส่วนการเลิกยาเสพติดอยู่ที่สิ่งแวดล้อมรอบตัว เมื่อก่อนกลัวทุกอย่างไม่กล้าที่จะเข้าหาใคร ในปัจจุบันคนในครอบครัว คนในรอบข้างให้กำลังใจ โดยการออกจากโครงการอาสาทำดี ออกมาแบบฮีโร่

คุณส่องแสง ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนประเด็น

- ถาม :** ตอนที่เสพ ซื้อยาราคาที่บาท
- ตอบ :** 3 เม็ดต่อราคา 100 บาท เดียวนี้มีโปรโมชั่นใหม่ 8 เม็ด 100 บาท
- ถาม :** ถ้าไม่มีเงิน ไม่มีงาน เอาเงินจากไหนไปซื้อยา มากินและเคยคิดที่อยากจะไปขโมยของไหม
- ตอบ :** ไม่เคยคิด ถ้าไม่มีก็จะอด 2-3 วันอาการก็จะหายไป ถ้าไม่มีเงินก็ไปยืมร้านค้า หรือไม่ก็ไปรับจ้าง นายจ้างก็มีจ่ายเป็นเงินด้วย บางทีให้ยาด้วย
- ถาม :** อยากกลับไปเสพอีกไหม
- ตอบ :** ไม่คิดอยากกลับไปอีก อาสาทำดีบางคนยังกลับบ้านไม่ได้ เพราะล้างบ้านล้างใจยังไม่สำเร็จ
- ถาม :** ช่วงเลิกยา วันที่ 4 เป็นต้นไป อาการจะเป็นอย่างไร ตัดแล้วไปเจอเพื่อน จะกลับไปอีกไหม
- ตอบ :** ช่วงแรกจะทรมาน แต่พอเกิน 4 วัน แล้ว ก็จะไม่ที่ผลอะไร ถ้ากลับไปเห็นสภาพเดิม ๆ ก็อาจจะกลับไปเหมือนเดิม เหมือนเช่นการดื่มเหล้า พอดื่มแล้วก็อาจทำด้วยความมึนเมา
- ถาม :** แนะนำคนที่หันกลับไปเสพฯ จะมีวิธีการอย่างไร
- ตอบ :** จะแนะนำน้อง ๆ คนที่สามารถบอกได้ และจะมีกิจกรรมทำ เพื่อไม่ให้หันกลับไป
- ถาม :** ห้วยसानเมื่อก่อน ได้ข่าวมาว่าไม่สามารถเข้าได้ เพราะเป็นพื้นที่สีแดง เดียวนี้เป็นไง สามารถเข้าได้ไหม
- ตอบ :** ตอนนี้ปลอดภัย
- ถาม :** เคยคิดไหมสำหรับคนที่ค้ายาฯ มีความรู้สึกผิดที่ทำร้ายคนอื่น
- ตอบ :** มีความรู้สึก แต่เมื่อก่อนทำเพื่อเงิน และทุกคนในหมู่บ้านก็ทำ

ถาม : วิธีการซื้อขายของพี่วิภา มีการค้าอย่างไร และ
หาลูกค้าจากไหน

ตอบ : ลูกค้าจากผู้ที่มาซื้อขายฯ ต้องเป็นคนที่ไว้ใจได้
หากไว้ใจได้จะไปส่งเอง ถ้าไม่ไว้ใจก็จะให้ต้นทางไปส่ง
เอง

ถาม : บางคนที่เคยค้าขายฯ จากข่าวหรือที่ได้ฟังมาจะ
เลิกได้ยาก มีวิธีการอย่างไรที่ไม่กลับไปค้าขายฯ อีก

ตอบ : คนที่เลิกไม่ได้ เพราะเขาเหล่านั้นติดค้างอยู่
อาจจะยังไม่ได้จ่ายเงิน หรือมีข้อผูกพันกันอยู่ จึงเลิก
ไม่ได้ แต่วิภาเอง ไม่มีอะไรติดพัน

ถาม : ตอนแรกที่เรามาเปิดใจ เรามีความเชื่อใจที่ให้
ข้อมูลกับเขาอย่างไร วิธีการอย่างไร

ตอบ : ทางโครงการฯ มีความเชื่อใจ ไว้ใจได้ ทุกคนจึง
กล้าเปิดใจ เพราะโครงการฯ ทำให้ดูและสามารถแก้ไข
ปัญหาได้จริง แล้วได้รับโอกาสจากโครงการฯ ช่วงแรก
โครงการฯ มองดูภายนอกมันก็จะไกลตัวเรา ถ้าทำตรง
นี้ให้ดี

ถาม : อิทธิพลในหมู่บ้านยังมีอีกไหม

ตอบ : ไม่มีแล้ว เมื่อก่อนไม่สามารถออกความคิดเห็น
ได้ ถ้าออกความคิดเห็นก็อาจถูกสั่งเก็บ แต่กับ
โครงการฯ ต้องออกความคิดเห็น

ถาม : เคยคิดที่จะขยายความรู้หรือวิธีการอย่างไร

ตอบ : ตอนนี้ต้องดึงคนในชุมชนก่อน ก่อนที่จะนำ
ความรู้ไปขยายสู่ข้างนอก

พี่มานิตผู้เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เข้าร่วมอบรม

ผู้เข้าร่วมอบรมได้ให้กำลังใจและร่วมแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับผู้เคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

พี่สมบุรณ์ผู้เคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติดได้แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับผู้เข้าร่วมอบรม

สรุปกิจกรรม และมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้มอบการบ้าน กล่าวสรุปกิจกรรม และมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่เป็นความต้องการแก้ไข ปัญหาอุปสรรค และหรือความต้องการในการ/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน โดยควรผ่านความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน

2. ต้องมีการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นโครงการที่ใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ จะมียกงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณของแต่ละปี

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุปกิจกรรม

มอบโอวาทแก่ผู้เข้าร่วมอบรม

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย กล่าวว่า การพัฒนาโครงการบ้านห้วยसान คือการพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการเข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืนข้อมูล เพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างใน ให้ตระหนักถึงปัญหา แล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ที่สำคัญคนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรอบรมและฝึกปฏิบัติโครงการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักฯ จำนวน 60 คน

สิ่งที่ได้เรียนรู้และการนำความรู้ไปใช้

การนำความรู้ไปปรับใช้

- 1. ความรู้ที่ได้จากฐานที่ 1 (บ่อพวง) จะนำเอารูปแบบการทำบ่อพวงไปทำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร แก้ปัญหาความขัดแย้งในการแย่งใช้น้ำ เนื่องจากพื้นที่ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- 2. การจัดพื้นที่ปลูกพืชแบบผสมผสาน หรือการปลูกพืชระยะสั้นแซมพืชระยะยาวในสวนส้ม
- 3. ส่งเสริมการปลูกพืช เพื่อบริโภคในครัวเรือน ทั้งร่วมส่งเสริมให้นำเทคนิคการผลิตที่ใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี เพื่อลดความเสี่ยงในการบริโภคอาหารปนเปื้อนสารเคมีจากท้องตลาด
- 4. ทำอาหารลดต้นทุนเพื่อเลี้ยงสัตว์ในชุมชน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

- 1. ทราบกระบวนการที่เกิดจากความสามัคคี และทราบว่าการทำงานกลุ่มเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน รวมทั้งการรวมกลุ่มนั้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น
- 2. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3. การเรียนรู้เทคนิคการทำบ่อพวงขอยซีเมนต์ ที่ใช้วัสดุหาง่าย ซึ่งง่ายต่อการจัดการ และการบำรุงรักษา
- 4. การบริหารจัดการน้ำโดยการทำบ่อพวง เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง
- 5. การปลูกพืชผสมผสานที่มีระบบการจัดการอย่างเหมาะสม
- 6. วิธีการลดต้นทุนอาหารเลี้ยงสัตว์ โดยการนำวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นอาหารสัตว์

ผู้เข้าอบรม ร่วมแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ของแต่ละพื้นที่

สรุปแบบประเมิน หลังการเข้าฝึกอบรม

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	98.11	1.89	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	90.57	9.43	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	81.13	15.09	1.89	1.89
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	90.57	9.43	-	-
วิทยากรมีความรู้	90.57	7.55	-	1.89
สถานที่อบรม	92.45	7.55	-	-
สถานที่พัก	96.23	3.77	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	86.79	13.21	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 53 คน จาก 60 คน